

SAMMEN OM KLIMAET

I Klimaplan 2045 har vi sat ambitiøse klimamål om at reducere CO₂ udledningen og tilpasse os klimaforandringerne. I hele organisationen arbejdes der målrettet på at nedbringe klimabelastningen og tilpasse kommunen til de klimaforandringer, som vi allerede mærker. Det lykkedes kun, hvis alle bidrager – både medarbejdere, erhvervs- liv og borgerne og i dette nyhedsbrev gives et overblik over udvalgte klimaprojekter, som der er arbejdet med i organisationen inden for det sidste halve år.

ENERGI

Energitjek til boligejere

I juni 2026 vedtog Teknik og Klima at tilbyde energitjek til udvalgte boligejere i 2026-2028. Af kommunens samlede energiforbrug kommer ca. 42% fra husholdningerne, som hovedsageligt skyldes forbruget af gas og el. Der er derfor et betydeligt potentiale for at nedbringe energiforbruget blandt boligejere i kommunen, men mange er ikke opmærksomme på de forbedringsmuligheder deres bolig rummer.

Med et tilbud om energitjek vil boligejerne blive hjulpet på vej til at energirenovere og få den nødvendige rådgivning. Planen er at igangsætte projektet til efteråret.

Lokale energifællesskaber

Sundbylille er del af et interregionalt projekt omkring understøttelse af landsbyer i etablering af energifællesskaber, der giver lokale energimæssige og økonomiske gevinster. Arbejdet skal danne grundlag for en model, der kan tilpasses andre landsbyer i kommunen. Borgerne i Sundbylille vil gennem projektet

få hjælp til etablering af et energifællesskab, hvor de kan opnå økonomiske fordele dels fra det etablerede elnet og fra nærliggende solcelleanlæg og vindmølle. Støtten vil omhandle juridiske aspekter, analyser og beregninger for business cases. Projektet er finansieret af EU-puljemidler, hvor der samarbejdes med andre danske og svenske kommuner, universiteter og diverse rådgivere.

Grøn Pulje åbnet

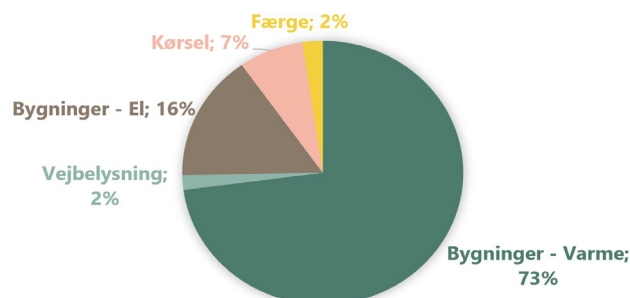
Den 1. juni var ca. 25 borgere samlet til møde i Sundbylille omkring Grøn Pulje, som kan søges til projekter med fokus på klima, biodiversitet, bæredygtighed og fællesskab. Puljemidlerne kan eksempelvis gå til biodiversitetsprojekter, kystsikring, energiforbedringer og aktiviteter, der styrker fællesskabet i lokalområdet. Grøn Pulje er en national ordning, som opstillere af vedvarende energianlæg skal betale til. Puljen administreres af kommunen og den første pulje åbnede 1. juni 2026 og løber frem til 1. december 2026. Puljen er på 375.360 kroner og er udløst af Topsils solcelleanlæg. Det er i første omgang naboerne i 2 km radius fra anlægget, der kan søge.

Klimaregnskab for kommunen som virksomhed

I Klimaplan 2045 er der et mål om at kommunens egen drift skal være uafhængig af fossile brændsler i 2030. Siden 2010 har vi opgjort CO₂ udledninger fra vores drift af bygninger, transportmidler og vejbelysning og har arbejdet målrettet på, at reducere vores klimaaftryk. Udviklingen går i den rigtige retning. CO₂-udledningen er nemlig faldet fra ca. 11.000 ton i 2010 til 2.577 ton i 2025 – en reduktion på cirka 77 %. Det bliver dog svært at komme helt i mål i 2030. Dette skyldes

bl.a. at konvertering fra naturgas til fjernvarme i Skibby og Slangerup tidligst er gennemført i 2032 og der skal etableres en fossilfri løsning for Kulhusfærgen inden 2030.

UDLEDNING I PROCENT 2025

Den procentvise fordeling af CO₂-udledningerne fra kommunens drift i 2025. Kommunens bygninger står for den største udledning på 89%, hvor varme udgør 73% og el udgør 16%.

TRANSPORT

Ny aftale om test af elcykel og ladcykel

260 borgere, kommunalt ansatte, Campuselever og medarbejdere fra vores virksomheder har de sidste tre år skiftet bilen ud med en elcykel og ordningen er nu evalueret. Resultaterne er positive, elcyklerne er blevet brugt flittigt og har erstattet mange ture i bil. En stor del af brugerne overvejer at købe egen elcykel og mange har allerede gjort det. I år der er indgået en ny 3-årig

aftale med en lokal cykelhandler om at fortsætte ordningen. Herudover er der også opstartet et projekt med at udlåne fire ladcykler til børnefamilier, som får mulighed for at teste om en ladcykel kan være et alternativ til bil evt. bil nr. 2. Ifølge den nye transportvaneundersøgelse i kommunen ejer 26% af borgerne nu en elcykel, hvilket nærmer sig målet i klimaplanen om at en tredjedel af borgerne skal eje en elcykel i 2030.

Delecykler fra Dott er kommet flyvende fra start

Borgerne har taget godt imod de nye elcykler fra Dott. Siden opstart i starten af maj er der blevet kørt over 1000 ture på de 50 cykler, der er til rådighed. Hele 83,8 procent af brugerne givet ordningen en positiv vurdering i Dott's app. De mest populære ture er fra Campus, Frederikssund Station, Græse Bakkeby og Jægerspris. Særligt de unge på Campus har taget elcyklerne til sig, men

også ved Frederikssund Station bliver cyklerne flittigt brugt som en smart løsning på den sidste del af rejsen mellem kollektiv transport, arbejde og uddannelse.

Året vinderhold for flest kørte kilometer per deltager. De havde i gennemsnit kørt 307 km. i snit i maj måned til og fra arbejde.

Opbakning til cykelkampagne

Cyklistforbundets nationale virksomhedskampagne VI CYKLER TIL ARBEJDE har igen i år fået stor tilslutning fra medarbejderne i hele organisationen. 263 medarbejdere fordelt på 30 hold har tilbagelagt 33.467 km i maj måned til og fra deres arbejde her i kommunen og har sparet 4,5 ton CO₂ i forhold til at køre i bil. På landsplan har 61.530 deltagere fra 3.411 arbejdspladser cyklet med i kampagnen.

Stor interesse for kommunens mobilitetsundersøgelse

I foråret blev der gennemført en omfattende mobilitetsundersøgelse for at få et opdateret billede af borgernes transportvaner og mobilitetsbehov. Hele 7.200 borgere fra alle dele af kommunen deltog i undersøgelsen. I 2021 gennemførte vi en tilsvarende undersøgelse med lige så mange besvarelser. Resultaterne er desuden kombineret med analyser af pendlerdata og trafikmålinger for at belyse udviklingen siden 2021. Undersøgelsen viser blandt andet, at flere familier ejer bil, at elbiler og elcykler vinder frem, og at trafikken er steget på de større veje. Den viser samtidig at aktiv mobilitet er i tilbagegang og cykelejserska-

bet er faldet. Borgerne har bl.a. svaret, at bedre cykelforbindelser og tryggere cykelforhold kunne få dem til at cykle mere. Resultaterne giver et vigtigt grundlag for vores videre arbejde med at fremme grøn mobilitet, hvor fokus blandt andet er på sikre cykelstier, bedre sammenhæng mellem byerne, flere ladestandere og grønne transportløsninger.

Delebil i Vinge

Delebiler kan reducere behovet for at eje sin egen bil og der har gennem flere år været arbejdet på delebilsløsninger i kommunen. Det har dog vist sig vanskeligt at få delebilsoperatører til at levere delebilsløsninger til en land-

kommune som Frederikssund uden at få ekstern støtte. I år er det dog lykkedes en privat investor at opstarte en delebilsordning i Vinge på baggrund af fondsmidler gennem Erhvervsstyrelsen. Frederikssund Kommune har bakket op om initiativet.

ADFÆRD OG FORBRUG

Fra fuld tømning til mekanisk rensning af sandkasserne

Vej og Park har i foråret ændret måden de vedligeholder kommunens sandkasser på. I stedet for at tømme og fylde dem med helt nyt sand, bliver sandkasserne nu mekanisk rensset. Det betyder, at det eksisterende sand bliver rensset for affald og urenheder, hvorefter det genbruges i sandkassen. Metoden reducerer behovet for nyt sand, som hvert år transporteres fra havbunden i de danske farvande til vores sandkasser. Med ca. 1.295 m² sandkasser i kommunen får vi normalt leveret ca. 520 ton nyt sand årligt. Ved den nye metode sparer vi både på naturens begrænsede ressourcer og får en væsentlig reduktion af kommunens CO₂-udledning på det reducerede transportbehov. I efteråret vil projektet blive evalueret og det skal herefter besluttes, hvorvidt metoden skal blive en fast del af vores fremtidige strategi for håndtering af sandkasserne.

Klimahandling i uge 17

I UGE 17 blev der igen i år sat fokus på de 17 verdensmål, som markeres i hele landet og temaet i år var fødevarer, forbrug og fællesspisninger. I vores kantiner stod den på lækker klimavenlig menu og klimaquiz og borgerne havde også rig mulighed for at deltage i en række spændende arrangementer, som biblioteket havde planlagt. På Slangerup bibliotek var byens børnehavebørn samlet til oplæg og workshops om madspild, kræsenhed og klimavenlig mad, hvor de mødte klimamonstret Egon.

Store råstofbesparelser på grusstier og gruspladser

Vej og Park har hjemtaget opgaven med opretning af grusstier og pladser efter indkøb af en vejhøvl til planeringsarbejde. Det har resulteret i en betydelig besparelse på råstoffer i forhold til 2025 nemlig 400 tons slotgrus, svarende til ca. 14 lastbiler med anhænger og 40 tons stabilgrus. Tidligere blev stierne vedligeholdt med et slæbenet, hvorefter der årligt blev udlagt nyt slotgrus. Med vejhøvlen kan vi nu løsne og genanvende de øverste centimeter af det eksisterende grus samt trække materiale ind fra kanterne, så stierne planeres uden behov for store mængder nyt grus. Den nye arbejdsmetode giver både en mere effektiv drift og en markant reduktion i materialeforbruget.

Fra Rådhus til Borgernes Tallerkener

Omlægning til mere klimavenlige fødevarer har været et fokuspunkt i kommunens drift i mange år, men vi har nu fået mulighed for at få inspiration, rådgivning og sparring fra eksperter udefra. Med deltagelse i det 2-årige projekt "Fra Rådhus til Borgernes Tallerkener – Grøn økologisk omlægning i kommuner" får vi nu hjælp til at kortlægge vores forbrug, afholde inspirationsmøder, workshops, borgerevents og kursusforløb for køkkenpersonalet. Projektet er støttet af Fonden for Plantebaserede Fødevarer og realiseret af Økologisk Landsforening, Dansk Vegetarisk Forening, Plantebaseret Videnscenter og omlægningskonsulenterne Haaning & Merrald.

NATUR OG LANDBRUG

Opstart på vådområdeprojekter

Grøn Trepert er i fuld gang med at sætte sine våde spor i kommunen. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) har givet tilsagn til at opstarte forundersøgelser for tre lavbundsprojekter ved Græse Ådal, Græse by og ved Svanholm Gods samt et kvælstofvådområdeprojekt ved Hammer bakke. Formålet med projekterne er at bremse udledningen af kvælstof til fjordene og kulstof fra lavbundsjordene.

Sideløbende med disse projekter er Naturstyrelsen i gang med to større lavbundsprojekter ved Hagerup Mose og Vejlemølle ådal. Projekterne er baseret på frivillige aftaler med lodsejerne og medfører ingen bindende aftaler. Forundersøgelsen omhandler bl.a. tekniske analyser af området, økonomiske og afvandingsmæssige konsekvensvurderinger.

Vådområdeprojekter er ikke helt nyt i Frederikssund Kommune. I 2017 genetablerede Frederikssund Kommune den 22 hektar store Bredvig Sø mellem Selsø Slot og Roskilde Fjord. Her var formålet at mindske udvaskningen af kvælstof til fjorden fra tilstødende landbrugsjorder. Naturen gavnes også, da mange fugle søger føde og yngler i våde naturtyper.

Bredvig Sø mellem Selsø Slot og Roskilde Fjord, et lavbundsprojekt etableret i 2017. Foto af Kenneth Jensen

Første spadestik til nyt dige i Kulhuse

Efter mange års hårdt arbejde kan områdets grundejere endelig begynde at se resultatet af en fælles indsats, der startede i kølvandet på Bodil-stormen i 2013. Digeprojektet er blevet til i tæt samarbejde mellem Digelaget, digeforeningen og Frederikssund Kommunes kyst-team og er nu officielt blevet sat i gang. Diget bliver ca. 2,4 km langt og kommer til at beskytte ca. 225 ejendomme imod oversvømmelser. Diget forventes at stå færdigt sidst i 2026.

Kystsikring af havnen et skridt nærmere

Frederikssund møder vandet er et ambitiøst projekt, der skal beskytte Frederikssund Midtby mod fremtidige stormfloder og samtidig styrke byens nære forbindelse til fjorden. Den permanente kystbeskyttelse erstatter de nuværende midlertidige løsninger med sandsække og watertubes og omfatter blandt andet diger, højvandsmure, terrænhævninger og mobile højvandsskot, der integreres i byens eksisterende omgivelser. Samtidig udvikles havneområdet med nye opholdsarealer, beplantning, forbedrede stiforbindelser og rekreative byrum, der skaber mere liv ved vandet. Kystbeskyttelsen er dimensioneret til at modstå en 100-års stormflod frem mod 2075. Projektet har nu været

i udbud og der er fundet en entreprenør der vil påbegynde etableringen af kystbeskyttelsen efter sommerferien.

SAMMEN OM KLIMAET

Næste ugate kommer til december 2026

Hvis du har en god klimarelateret historie, så kontakt klimateamet på klima@frederikssund.dk

FREDERIKSSUND
KOMMUNE

